

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

RÈN KỸ NĂNG ĐỌC CHO HỌC SINH LỚP 2

I: PHẦN MỞ ĐẦU :

1) LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI :

Tập đọc là một trong những phân môn tiếng việt ở tiểu học. Tập đọc có nghĩa là đọc đúng kết hợp với quy tắc đọc chuyển văn bản bằng chữ viết thành văn bản về âm thanh. Phân môn này dạy cho học sinh tri thức và kỹ năng đọc, phát triển năng lực đọc hiểu, có kỹ năng hiểu khi giao tiếp, khi viết chính tả. Chính tả là kỹ năng viết đúng văn bản bằng chữ với quy tắc viết cùng đọc là chuyển văn bản viết thành văn bản âm thanh với quy tắc đọc. Chữ viết là ký hiệu bằng hình ảnh, thị giác ghi lại tiếng nói, mỗi hình nét tương ứng với một đoạn âm thanh có ý nghĩa của tiếng nói.

Trẻ em đến tuổi học thường bắt đầu quá trình học tập bằng quá trình đọc, học chữ, học sinh biết đọc chữ nhận biết chữ bằng cách đọc phát ra âm thanh tai nghe để ghi nhớ âm thanh, kết hợp với nhìn để ghi nhớ chữ. Sau đó mới tái hiện các con chữ bằng các hình nét ghi chữ. Học sinh có đọc được thông thạo thì nói viết và học được các môn học khoa học khác. Vì vậy trẻ phải được học đọc sau đó mới học viết. Tập đọc là môn học có tính chất công cụ nó có vị trí quan trọng trong giai đoạn học tập đầu tiên của trẻ . Nó cũng có ý nghĩa quan trọng đối với việc học môn tiếng việt và các môn khoa học khác.

Kỹ năng đọc thực sự cần thiết đối với mọi người, không chỉ riêng đối với học sinh cấp một nói riêng, mà còn đối với tất cả các cấp học khác. Học sinh muốn viết bất kỳ một văn bản nào trước hết phải có kỹ năng đọc thông, đọc đúng văn bản . Đọc có cơ sở hiểu đúng nội dung văn bản đó, trái lại một văn bản đọc sai làm quá nhiều lỗi làm

ta hiểu sai nội dung văn bản đó. Đọc đúng còn giúp học tốt các môn học khác là cơ sở cho việc học tốt bộ môn Tiếng Việt.

2, MỤC TIÊU CỦA ĐỀ TÀI :

- Rèn kỹ năng nghe đọc, khi đọc văn bản đọc đúng thông thạo, diễn cảm không mắc lỗi, đạt tốc độ quy định.
- Kết hợp đọc với hiểu nội dung đơn vị lời nói, củng cố nghĩa của từ trau dồi vốn từ, nghĩa từ góp phần phát triển một số thao tác tư duy cho học sinh .
- Bồi dưỡng cho học sinh một số đức tính, thái độ cần thiết . Tính chính xác, long tự hào, tinh thần trách nhiệm.

* Nhiệm vụ của đề tài :

Xác định nhiệm vụ và mục tiêu của phân môn tập đọc. Không tách rời việc xác định mục tiêu và nhiệm vụ dạy tiếng việt ở tiểu học. Theo tôi xác định được mục tiêu của phân môn tập đọc phải là cụ thể đúng hướng, đó là điều kiện quyết định sự lựa chọn nội dung và phương pháp dạy môn tập đọc ...

Phân môn tập đọc giải quyết vấn đề dạy cho trẻ biết chữ để đọc tiếng dung chữ để học các môn học khác và để sử dụng trong giao tiếp. Tập đọc là môn học có tầm quan trọng bậc nhất.

3) ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU :

Đối với phân môn tập đọc thì đối tượng dạy học chủ yếu tập trung ở học sinh tiểu học còn các cấp khác sử dụng phân môn tập đọc ở dạng khác. Vì vậy đối tượng nghiên cứu tập trung ở học sinh đầu cấp tiểu học : lớp 1, 2,3 .

4) GIỚI HẠN PHẠM VI NGHIÊN CỨU :

Trường tiểu học Nguyễn Công Trứ là một trường nằm trong địa bàn xã Eaô. Là một trường khó khăn nhất trong xã, có nhiều học sinh dân tộc thiểu số các em còn chưa hiểu tiếng Kinh nhất là đối với học sinh lớp 1-2-3 .

5) PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU .

Tham khảo các tài liệu sau .

Sách giáo khoa Tiếng Việt lớp 2 (tập 1-2) nhà uất bản giáo dục .

Sách giáo viên Tiếng Việt lớp 2 (2 tập) NXB giáo dục .

Tài liệu tập huấn giáo viên tiểu học.

Thiết kế bài giảng Tiếng Việt lớp 2 .

Tài liệu tập huấn giáo viên thay sách lớp 2.

II: PHẦN NỘI DUNG :

1) CƠ SỞ LÝ LUẬN .

Việc dạy học tập đọc được đưa vào chương trình từ rất lâu đến nay, chúng ta có thể nhìn lại và có một số nhận xét qua thực tế giảng dạy đều thấy rằng. Đây là một phân môn cần thiết để tạo điều kiện học tốt môn học tốt. Việc dạy tập đọc được dạy một cách có kế hoạch mang tính chủ động kết hợp với các câu hỏi hướng dẫn học sinh tìm hiểu nội dung bài tập đọc học thuộc lòng qua đó giáo dục nhân cách, đạo đức thẩm mỹ lòng tự hào dân tộc tình thân đoàn kết, yêu thương anh em, đồng bào. Tăng cường kỹ năng đọc thông viết thạo, kỹ năng đọc diễn cảm. Phân môn tập đọc khẳng định được vị trí, vai trò của mình trong việc đọc hiểu văn bản. Phân môn tập đọc là một

phân môn kết hợp nhiều kỹ năng đọc nghe, hiểu ghi nhớ tái hiện nên còn có nhiều hạn chế trong việc tổ chức học một tiết sao cho đúng yêu cầu và đạt hiệu quả cao. Dưới cái nhìn của giáo viên phân môn này đòi hỏi một lượng thời gian nhất định. Thực tế một số giáo viên chưa coi trọng việc rèn kỹ năng đọc cho học sinh mới chỉ dừng lại ở góc độ học hiểu chưa thật sự sát sao với học sinh. Giáo viên có tâm lý ngại sửa lỗi cho học sinh hơn nữa học sinh phần đa mới dừng lại ở đọc thông viết thạo, chưa có ý thức rèn đọc diễn cảm. Cao giọng, hạ giọng, nhấn giọng phân biệt giọng các nhân vật cốt đọc cho xong bài không coi môn này là quan trọng. Tình hình này ảnh hưởng đến việc học đọc của học sinh trong trường tiểu học nói chung với học sinh lớp 1-2-3 nói riêng. Trước thực trạng ấy bản thân tôi thấy cần phải có một vài ý kiến nhỏ của mình để cùng thực hiện chương trình học cấp tiểu học hiện nay, nhất là đối với các em học sinh ngay từ đầu cấp học. Đó là lý do khiến tôi chọn đề tài này.

2) THỰC TRẠNG.

a) Thuận lợi, khó khăn .

trường tiểu học Nguyễn Công Trứ là một trường nằm ở vùng sâu xa nhất của xã EaÔ lượng học sinh khá đông. Việc học tiếng việt đối với các em còn rất khó khăn. Phần đa là học sinh dân tộc thiểu số . Đường sá đi lại còn nhiều khó khăn nhất là về mùa mưa lũ. Cầu đường ngập lụt một số học sinh phải nghỉ học khó khăn cho việc học tập và giảng dạy phần đa gia đình học sinh chưa quan tâm đến việc học tập của con em mình chỉ mưa dài ngày đường sá lầy lội là không cho con đi học. điều đó cũng ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý học của học sinh.

Bên cạnh một số khó khăn trên không thể nói đến những thuận lợi hiện tại là trường lớp thoáng mát, lớp học đầy đủ tiện nghi, có đèn chiếu sáng, có quạt điện, bàn ghế phù

hợp đầy đủ cho học sinh học hai ca, đội ngũ giáo viên đạt chuẩn, nhiệt tình trong công tác, yêu nghề ! mến trẻ. Nhà quản lý luôn có kế hoạch hoạt động phù hợp, sát sao luôn tạo điều kiện cho việc dạy – học của giáo viên và học sinh.

b) Thành công, hạn chế .

Ta biết rằng trong quá trình dạy học học sinh là nhân tố quan trọng nhất. Chính vì vậy các chiến lược dạy học tiến bộ đều hướng đến người học, lấy lợi ích của các em làm đích. Giáo viên cần tổ chức quá trình dạy học sao cho để chính học sinh tự tìm ra kiến thức mới, soạn bài theo tinh thần đổi mới phương pháp. Phương pháp dạy học mới tạo điều kiện tối đa để học sinh chiếm lĩnh kiến thức và đặc biệt gây hứng thú học tập. Điều quan trọng của giáo viên đã tổ chức cho học sinh thi đua đọc diễn cảm, đọc hiểu ngay từ các cặp, các bạn trong lớp, trong khối , trong trường . Từ đó kích thích ý thức đọc chữ cho học sinh . Ngay từ khi mới bắt đầu đọc từng âm từng vần. Điều đó chắc chắn sẽ làm cho kỹ năng đọc của học sinh ngày càng được cải thiện hơn.

c) Mặt mạnh, mặt yếu .

các phương pháp và giải pháp dạy học mới làm phát triển tư duy cho học sinh tiểu học các em tự mình đã vươn lên chiếm lĩnh kiến thức một cách chủ động. Bên cạnh đó vẫn còn một số em tư duy còn hạn chế, chưa nắm bắt nhanh nhạy nội dung của vấn đề nên còn khó khăn trong việc học.

d) Các nguyên nhân, các yếu tố tác động chủ yếu là .

+ Học sinh trong lớp chủ yếu là con em dân tộc thiểu số cuộc sống gia đình còn gặp nhiều khó khăn, cha mẹ chưa có ý thức về việc phát triển toàn diện nhân cách cho trẻ nên không tạo điều kiện cho con cái học tập .

- Học sinh chưa có thời gian bồi dưỡng đọc ở nhà .

- Đều sá đi lại khó khăn .

- Trình độ dân trí thấp, học sinh chủ yếu được học tập trên lớp,

Từ những nguyên nhân trên dẫn đến việc học tiếng việt của học sinh còn hạn chế học sinh đọc còn sai, hiểu chưa hết văn bản. Vì vậy tôi đã nghiên cứu tìm tòi và đưa ra một số biện pháp nhằm giúp học sinh đạt kết quả tốt hơn trong học tập.

3) GIẢI PHÁP, BIỆN PHÁP .

a, Mục tiêu của giải pháp biện pháp.

Nhằm nâng cao kỹ năng học tiếng việt cho học sinh .

B, Nội dung và cách thực hiện.

Khảo sát chương trình và sách giáo khoa lớp 2 .

Học sinh học tập đọc kể chuyện chung một bài dài có tới 5,6 đoạn ngoài ra còn học thuộc lòng bài thơ ngắn.

Ngoài ra học sinh lớp 2 còn được luyện tập đọc biết kết hợp với đọc thầm và hiểu nội dung bài, hiểu từ ngữ khó.

Tóm lại để dạy tốt môn tập đọc lớp 2 giáo viên cần nắm vững nội dung chương trình và nội dung từng bài, tìm ra phương pháp dạy phù hợp với đối tượng học sinh từ đó nhằm nâng cao chất lượng bài dạy.

Khảo sát thiết kế bài dạy của giáo viên lớp 2. Qua khảo sát cho thấy giáo viên soạn bài theo đúng quy định, đủ các đề mục, rõ ràng, chuẩn bị bài kỹ càng, cách soạn bài khoa học. Tuy nhiên chưa có dự tính chính xác cho từng hoạt động. Chưa có câu hỏi gợi mở nhằm nâng cao hiệu quả giờ dạy.

C, Điều kiện thực hiện, giải pháp biện pháp .

Trong bài dạy tập đọc, ngay trong lời giới thiệu bài, hay đã chiếm được sự chú ý hứng thú học tập của học sinh nhất là thể loại chuyện đơn giản .Sau khi giới thiệu bài giáo viên đọc diễn cảm bài thơ và tóm tắt nội dung ngắn gọn súc tích rồi hướng dẫn học sinh luyện đọc câu, đoạn kết hợp luyện đọc phát âm sai do phương ngữ.

Tiếp tục cho học sinh đọc nhiều từ khó và đọc cho nhau nghe, thi đọc và tìm hiểu bài, luyện đọc diễn cảm. Giáo viên còn chưa chú ý đến học sinh yếu, để học sinh yếu nắm được nội dung bài, cần phải đọc đi đọc lại văn bản nhiều lần. Điều này rất khó bởi vì thời gian một tiết dạy có hạn, do đó việc dạy học kết hợp hiểu nội dung cho đối tượng này là rất khó khăn nên giờ dạy đạt hiệu quả chưa cao.

Còn về phía học sinh bộc lộ rõ những hạn chế về mặt nhận thức, như phát âm còn sai, hiểu còn lệch lạc, chưa chuẩn bị tốt bài ở nhà.

d) Một số cách thực hiện giải pháp, biện pháp .

trên thực tế dạy học cho học sinh sử dụng một số phương pháp dạy tiếng cho từng đối tượng cụ thể với mức độ phạm vi ứng dụng thích hợp việc xác lập cách đọc dựa trên những đặc điểm về ngữ âm học và quy tắc đọc. Vì vậy cần nắm được một số quy tắc sau .

- Nguyên tắc đọc gắn với sự phát triển tư duy .

- Nguyên tắc đọc dưới dạng chữ viết thành dạng âm thanh.
- Nguyên tắc đọc phát triển song song với hiểu nghĩa từ, hiểu nội dung bài. Điều quan trọng phải kết hợp linh hoạt phù hợp các phương pháp nhất là làm mẫu.

Dưới đây là một số phương pháp cụ thể .

- Phương pháp luyện tập theo mẫu : Giáo viên đưa ra một đoạn câu dài cần ngắt nghỉ, đọc mẫu, học sinh nhận xét cách ngắt nghỉ nêu lý do phải ngắt hơi. Giáo viên hướng dẫn vì sao phải ngắt và hướng dẫn tìm cụm từ. Cách nhấn giọng ở các câu, các từ, vì sao cần đọc nhanh, chậm cao giọng, thấp giọng .
- Phương pháp đàm thoại: Là phương pháp trao đổi giữa thầy và trò, trong đó giáo viên nêu ra gợi ý học sinh tự nhận ra phương pháp đọc phát triển tư duy cho học sinh .
- Phương pháp giao tiếp : Cho học sinh đóng vai nhân vật thể hiện qua giọng đọc .
- Phương pháp dạy học : Kết hợp hình thức dạy học theo nhóm có tác dụng thay đổi vị thế của học sinh trong lớp. Từ hình thức cá nhân sang hình thức tập thể giúp học sinh có sự động viên cố gắng trong nhóm. Do vậy vai trò của giáo viên hết sức quan trọng trong việc nhận xét đánh giá kết quả hoạt động nhóm chính xác, tuyên dương kịp thời là nguồn lực động viên học sinh thể hiện mình trong học tập. Nên hướng khắc phục những tồn tại .

Mối quan hệ .

Ta biết rằng trong quá trình dạy học, học sinh là nhân tố quan trọng nhất. Chính vì vậy các chiến lược dạy học tiến bộ đều hướng đến người học, hay lấy lợi ích của các em làm đích. Giáo viên cần tổ chức quá trình dạy học sao cho để chính học sinh tự tìm ra kiến thức mới , soạn bài theo tinh thần đổi mới phương pháp. Phương pháp dạy

học mới tạo điều kiện tối đa để học sinh chiếm lĩnh kiến thức và đặc biệt gây hứng thú học tập . Điều quan trọng nữa giáo viên cần tổ chức cho các em thi đua đọc đúng , đúng quy tắc các âm vần dễ lẫn ngay từ các cặp , các bạn trong lớp, trong khối, trong trường từ đó kích thích các em học ngày càng tốt hơn,

C, kết quả khảo nghiệm và giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu ,để nghiên cứu sáng kiến này tôi đã khảo sát chất lượng hs ngay từ đầu năm học có kết quả như sau.

LỚP	TSHS	Điểm giỏi		Điểm khá		Điểm TB		Điểm yếu	
		TS	%	TS	%	TS	%	TS	%
2B	18	3	17	6	33	6	33	3	17

Qua khảo sát nhìn chung các em hay mắc lỗi do phát âm vùng miền đọc, đọc diễn cảm chưa tốt chưa biết phân biệt giọng nhân vật. Hiểu bài còn lơ mơ chưa chú ý đọc lời của mình khi đọc nhóm phân vai.

4) KẾT QUẢ THU ĐƯỢC QUA KHẢO NGHIỆM GIÁ TRỊ KHOA HỌC CỦA VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU .

Sau một thời gian nghiên cứu và thực hiện những biện pháp nêu trên tôi thấy kết quả chuyển biến rõ rệt, nhiều em trước đây đọc còn kém, phát âm sai chưa đúng giọng, ngắt nghỉ chưa đúng. Kết quả cuối kỳ I cụ thể đã thực nghiệm trên lớp 2B đã thu được kết quả như sau :

LỚP	TSHS	Điểm giỏi		Điểm khá		Điểm TB		Điểm yếu	
		TS	%	TS	%	TS	%	TS	%
2B	18	6	33	9	50	3	17	0	0

Qua thời gian áp dụng sáng kiến cho thấy học sinh có ý thức học, ý thức rèn luyện giọng đọc diễn cảm. Có nâng cao tuy nhiên việc rèn đọc cho học sinh không phải một sớm một chiều làm ngay được mà đòi hỏi phải có thời gian, mỗi giáo viên phải suy nghĩ, tìm tòi và áp dụng phương pháp dạy học một cách linh hoạt, mềm dẻo, bền bỉ thì kết quả mới được nâng cao .

III: KẾT LUẬN, KIỂM NGHIỆM .

1, Kinh nghiệm cụ thể KINH NGHIỆM CỤ THỂ .

Dạy đọc cho học sinh là một hoạt động trí tuệ khó khăn phức tạp. Do đó khi giáo viên hướng dẫn đòi hỏi học sinh phải phát huy trí tuệ, tư duy một cách tích cực. Cụ thể linh hoạt và chủ động và sáng tạo. Qua việc đọc của học sinh mà giáo viên dễ dàng phát hiện ra những ưu điểm và nhược điểm để giúp các em khắc phục và phát huy.

Ở chương trình tiếng việt lớp 2 là chương trình cung cấp củng cố cho học sinh các kỹ năng đọc, đòi hỏi phải có một quá trình lâu dài. Do vậy chúng ta phải chú trọng đến phần luyện đọc diễn cảm và đọc hiểu nhằm giúp các em nắm vững quy tắc đọc từng dạng văn bản.

Qua quá trình nghiên cứu đề tài, với sự giúp đỡ của ban giám hiệu và các đồng nghiệp cùng với sự nỗ lực của bản thân tôi đã cố gắng nghiên cứu và đáp ứng yêu cầu đặt ra của thực tế dạy môn tập đọc lớp 2 tiểu học .

2, KẾT QUẢ CỦA SÁNG KIẾN .

Sáng kiến kinh nghiệm của tôi đã được thực nghiệm trong quá trình giảng dạy và đạt được kết quả khả quan. Sáng kiến có thể áp dụng rộng rãi trong quá trình dạy môn

tập đọc trong chương trình tiểu học nói chung và bộ môn tập đọc lớp 2 nói riêng ở tiểu học .

3, ĐỀ XUẤT HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA SÁNG KIẾN

+ Những đề xuất liên quan đến SGK – S GV.

Đối với chương trình cần sắp xếp những bài gần gũi với cuộc sống của các em học sinh.

- Đối với phương pháp giảng dạy.

Để đạt được kết quả tốt trong giảng dạy thì trước hết mỗi giáo viên phải biết tự nâng cao kiến thức nghiệp vụ của bản thân , học hỏi kinh nghiệm của đồng nghiệp. Sử dụng hợp lý các phương pháp dạy học theo từng nội dung bài học phù hợp với đặc điểm nhận thức của học sinh theo vùng miền .

Đội ngũ giáo viên cần được thường xuyên bồi dưỡng để nâng cao tay nghề sư phạm bằng cách tổ chức các buổi chuyên đề, thao giảng các tiết dạy.

Bên cạnh đó mỗi giáo viên nâng cao trách nhiệm đối với học sinh. Trong tiết dạy phải chú ý đến tất cả các đối tượng học sinh. Thiết kế những bài giảng hay để thu hút các em học tập, yêu thích học tập đọc.

Trong bản sang kiến này do kinh nghiệm và trình độ của tôi còn hạn chế nên không thể tránh được những thiếu sót trong quá trình thực hiện. Rất mong được sự góp ý của các đồng nghiệp, ban giám hiệu nhà trường .

IV: KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ .

Việc rèn kỹ năng đọc cho học sinh tiểu học là góp phần nâng cao giáo dục toàn diện cho các em hiện nay. Đây là vấn đề then chốt mà giáo viên mỗi trường tiểu học phải quan tâm, chú trọng. Có thực hiện được như vậy thì chất lượng học tập mới được nâng cao. Tuy nhiên muốn thực hiện được đạt kết quả cao cần phối hợp với phụ huynh học sinh. Ngoài ra mỗi giáo viên tiểu học phải tích cực học hỏi nâng cao tay nghề. Điều hết sức quan trọng nữa là mỗi giáo viên cần phải rèn kỹ năng đọc ngay trong tất cả các môn học khác .

Để nâng cao hiệu quả rèn kỹ năng đọc cho học sinh tiểu học. Tôi có mottj vài kiến nghị sau :

Mỗi giáo viên trực tiếp giảng dạy phải nghiên cứu thiết kế bài dạy thật khoa học, rõ ràng phù hợp với từng học sinh. Giáo viên phải nhận thức được tầm quan trọng của kỹ năng đọc, tìm ra cách dạy hợp lý nhất theo hướng đổi mới phương pháp dạy học .

Chính vì vậy tôi mạnh dạn đưa ra sáng kiến kinh nghiệm này hi vọng tất cả giáo viên tiểu học sẽ chú ý hơn đến việc rèn kỹ năng đọc cho học sinh. Hàng năm các trường đẩy mạnh phong trào thi đua đọc diễn cảm đến từng khối lớp .

Người viết